

Майбутньому дизайнеру важливо знати і вміти правильно використовувати символіку кольору; визначати основні і додаткові кольори, їх залежність і взаємовплив, гармонізувати кольорові і тонові відношення різних об'єктів в навколишньому середовищі.

Сучасне мистецтво взагалі не ставить перед митцями обмежень у різноманітності форм та палітрі кольорових рішень творів мистецтва та дизайну. Можна ігнорувати правила гармонії та краси щоб викликати певні гострі реакції глядачів. При тому виразність кольорів, що використовуються в роботі, є чи не найвагомим інструментом впливу художника на емоційний стан глядацької аудиторії. Зміст та сутність художньої майстерності протиставлені як свавільному відношенню митця до колірною багатства природи. Нас оточує незчисленна кількість речей та предметів - величезне поле для творчості.

Отже, потрібно знати і чітко розуміти вплив виразності кольорів творів сучасного мистецтва на глядача, щоб митець досягнув поставленої мети і глядач вірно зрозумів закладені митцем ідеї твору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондс Л. *Магія цвета. Цветотерапия на каждый день* / Л. Бондс; пер. с англ. Н. Мухина. Санкт-Петербург : Питер, 1997. 384 с.
2. Джармен Д. *Хрома. Книга о цвете*. Москва : Ад Маргинем Пресс, 2016. 176 с.
3. тен Й. *Основи кольору* URL: <http://colory.ru/colorbasics/>
4. Печенюк Т. *Кольорознавство. Підручник для студентів ВНЗ*. Київ : Грані-Т, 2009. 192 с.
5. Яньшина П. В. *Эмоциональный цвет. Эмоциональный компонент в психологической структуре цвета*. Самара: СамГПУ, 1996. 218 с.

*Руслана Надточій
(Полтава, Україна)*

ОРНАМЕНТИКА СТИЛЮ РОКОКО

У другій чверті XVIII ст. бароко завершується стилем рококо, що

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*

відрізняється більш легким, витонченим, інтимним, камерним характером декору. Криволінійні форми стають більш вільними і рухливими. Серед особливо улюблених мотивів можна виділити трельяж (орнамент у вигляді косої сітки, прикрашеної дрібними розетками), мушлю, що прийняла віялоподібну форму та пелюстки троянди, які дивовижним чином закручені.

У створенні стилю рококо важливу роль зіграли роботи художників-декораторів, таких як П. Ленотор, Ж.-О. Мейсоньє, Ж.-М. Оппенор, Н. Піно, живописець А. Ватто.

Популярними були орнаменти, які складаються з окремих квітів та букетів, птахів, квіткових гірлянд і стрічок, що переплітаються, кошиків тощо. У пишні візерунки орнаменту рококо вплітаються кораблі, амури, роги достатку, сагайдаки зі стрілами, мотиви мережива.

Орнамент стилю рококо по суті є останньою стадією розвитку бароко в його прагненні до все більшої свободи композиції. Стиль рококо – декоративний стиль інтер'єру, який прагнув позбавити його конструктивної чіткості, логіки і ясності сприйняття. У Франції він називався стилем Людовика XVI.

Назва «рококо» походить від французького терміну «рокайль». Рокайль (від фр. рок – скеля) – головний елемент орнаменту стилю рококо, нагадує форму завитка мушлі. З'явився у Франції на початку XVIII ст., як прикраса паркових павільйонів-гротів деталями, що імітують природні елементи – морські мушлі, диговинні рослини, каміння, уламки скель (рис. 1). Ще у XVII ст. було прийнято прикрашати фонтани і гроти ніби то уламками скель, покритих морськими мушлями і рослинами, які переплутуючись і переплітаючись, створювали враження випадкових безладних нагромаджень, як би в наслідування природи. Це послужило поштовхом до розвитку з другої чверті XVIII ст. нового декору, першою і неодмінною властивістю якого стала його асиметричність (похила вісь композиції, криволінійні контури, що явно

домінують над прямими). Химерний рококо – орнамент, в якому переважають мотиви у вигляді літер «С» – «Z» що, роздвоюється і сплітаються між собою [4].

Рис. 1. Декор паркового фонтану

Мушля, якою колись прикрашали гроти, відіграє у цій орнаментиці провідну роль. Якщо в орнаменті XVI ст. точно відтворюється зовнішній вигляд морської мушлі, то до початку XVIII – вона перетворюється вже в пальмету, а в мистецтві рококо – в умовний орнамент, названий «рокайлем» (рис. 2).

Рис. 2. Архітектурний елемент на мотив мушлі

Акантовий лист, хоча і не зникає зовсім, але відходить на другий план. Його місце займає звисаюче тонке листя, що нагадує прибережні рослини. У своїх асиметричних вигинах вони переплітаються з рокайлями, разом з ними обвиваються навколо декоративних панно, великих настінних дзеркал, навколо спинок, ручок і сидінь вишуканих меблів. У мистецтві рококо відчутне тяжіння до екзотики і захоплення порцеляною і лаками Китаю, а також мистецтвом Індії, Туреччини і Персії. Тому, серед поширених орнаментальних мотивів можна зустріти драконів, мавп, пальми тощо [4].

Стилю рококо властива любов до природи, але природи не природної, а штучної і театральної. Як і раніше, для художників нового стилю антична міфологія була незмінним джерелом натхнення. Але тепер Венера стає головним божеством, витісняючи всіх інших богів Олімпу. Виняток робиться лише для тих, хто пов'язаний з нею сюжетом. Це амури, німфи, сатири, які супроводжують прекрасну богиню. У результаті злиття всіх вищеназваних елементів народилося святкове, не надто глибоке, але повне граціозної витонченості і вишуканої чарівності мистецтво, іменоване стилем рококо [1].

У декорі виробів з художнього металу (рис. 3) цього періоду також використовується орнамент рокайля і рослин з вигнутими листям (акант, пальми), між якими розташовані парні фігурки (як правило, це китайці і китайки), а також мисливські сцени. Камінні решітки часто прикрашалися гербами, алегоричними, міфологічними або галантними сюжетами, використовувалися також мотиви з байок Лафонтена [2].

У меблів рококо (рис. 4) відсутня відмінність між несучими частинами і другорядними (декором). Їх художнім завданням стає недоцільність форм, аплинність і граціозність ліній. У декор вводиться мозаїка, що зображає кошики з квітами, гірлянди, букети тощо. Для декорування меблів використовуються також тканини з композиціями, що складаються з гірлянд, атрибутів музики, кошків, квітів натуральної величини.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

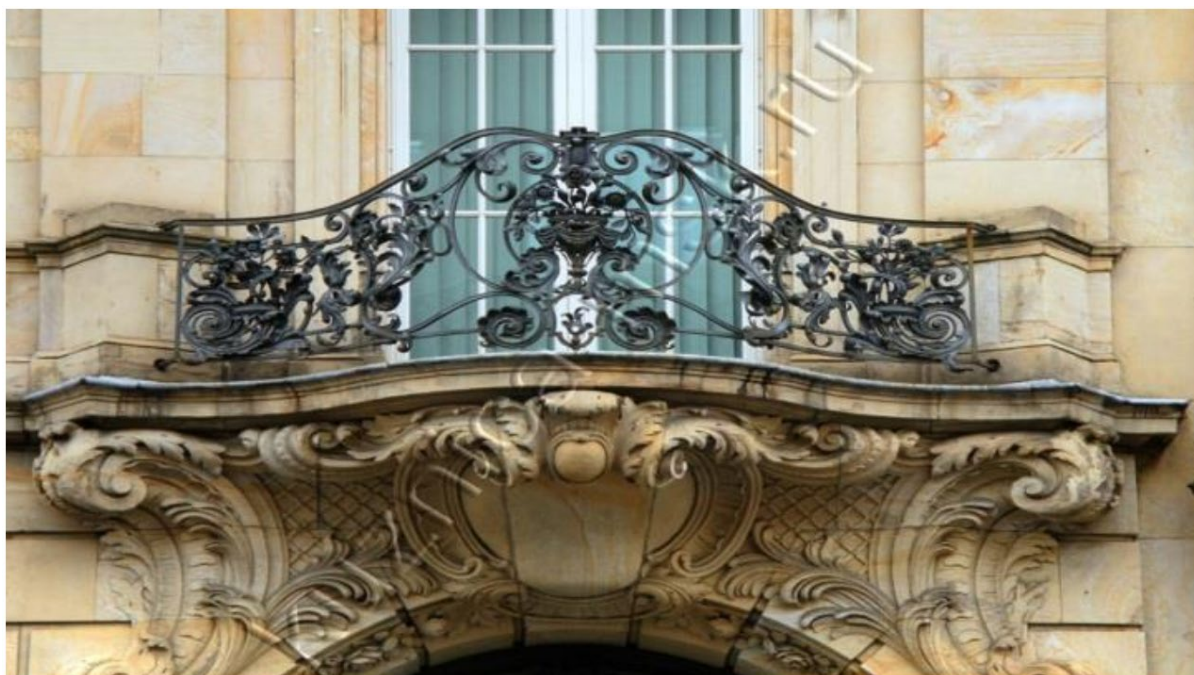

Рис. 3. Стилістика стилю рококо в архітектурній ліпнині та кованій решітці

*Рис. 4. М'які меблі виконані в пастельній гамі стилю рококо
Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та культурологічної освіти»*

В обробці стін палаців справжній або штучний мармур з масивними ліпними або бронзовими прикрасами з військових обладунків і трофеїв замінюється дерев'яною обшивкою білого кольору. На ній розміщуються різьблені золочені прикраси з різних атрибутів і емблем, укладених в тонкі орнаментальні рами. У кольорі – прихильність до світлого напівтонального забарвлення (рис. 4, 5) [3].

Надихалися художники рококо і східним декором. Відчутним є вплив китайського та японського мистецтва (рис. 5).

Рис. 5. Стиль рококо у виробках з порцеляни і текстилю

Стиль рококо – результат злиття всіх вищеназваних елементів, святкове, однак не дуже глибоке, але повне граціозної витонченості і вишуканої чарівності мистецтво. Цей стиль зумів об'єднати мистецтво різних країн у XVIII ст., хоча й набуває вираженого національного характеру у різних країнах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Буткевич Л.М. *История орнамента : учеб. пособие.* Москва: Владос, 2008. 272 с.
2. Матвеева Л. *Культурологія: Курс лекцій. Навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Київ. : Либідь, 2005. 512с.*
3. Расине О. *Орнамент всех времен и стилей. Том 1.* Москва: Арт-Родник, 2004. 268 с.

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*

4. Фокина Л.В. Орнамент: учеб. Пособие. Ростов н/Д.: Феникс, 2005. 176 с.: ил.

*Артем Довгуля
(Полтава, Україна)*

СТИЛЬ РОКОКО В ІНТЕР'ЄРІ

Рококо – це художній стиль, що виник у Франції у першій половині XIII століття і отримав свою назву від орнаменту рококо (у перекладі з французької – подрібнений камінь, мушля). Свій розвиток рококо отримав від стилю бароко. Однак на противагу масштабності й урочистості свого попередника рококо був створений з орієнтацією на створення інтер'єрів, а не архітектурних споруд, тому він спочатку демонструє камерність та інтимність.

Характерними рисами інтер'єру в стилі рококо є вишуканість, велика кількість декоративних елементів і складних орнаментів. Рококо створює атмосферу, наповнену теплом, затишком, легкістю та грайливістю, адже він був сучасником могутніх королівських фавориток, які диктували декоративний, примхливий смак епохи.

Як стиль, рококо запропонував уявлення про інтер'єр, як про єдине ціле, де досягнута повна єдність усіх компонентів: декору, стін, стелі, меблів, забарвлень оббивних і драпіровочних тканин. Для рококо не притаманні пряма лінія і симетрія, проте, його велика кількість ажурних форм, складних орнаментів, асиметрично розташованих деталей, світлих фарб, створює відчуття свята (рис. 1).

Найбільш органічний рококо в замиському будинку і приватних апартаментах. Мальовничий стиль прекрасно вписується в оформлення вітальнь, спалень і туалетних кімнат. У інтер'єрі в стилі рококо багато тонкого різьбленого і ліпного оформлення, узорів, завитків, переплетених із гірляндами квітів, листя, декор включає в себе маски-головки амурів, драконів, пальм, атрибути музичних інструментів у поєднанні з рокайлем [2].

*Матеріали Всеукраїнської студентської конференції
«Перспективи модернізації підготовки майбутніх фахівців технологічної, професійної та
культурологічної освіти»*